

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 109/2020-40

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. júna 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Martina Vernarského (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Petra Straku prerokoval ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s., IČO 00 151 700, Dostojevského rad 4, Bratislava, právne zastúpenej advokátskou kanceláriou Majerník & Miháliková, s. r. o., IČO 47 232 200, Cukrová 14, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Andrej Majerník, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Michalovce č. k. 11 C 121/2011-522 zo 14. mája 2019 a jeho postupom a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo obchodnej spoločnosti Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s., na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a jej právo na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Michalovce č. k. 11 C 121/2011-522 zo 14. mája 2019 a jeho postupom p o r u š e n  e b o l i .

2. Uznesenie Okresného súdu Michalovce č. k. 11 C 121/2011-522 zo 14. mája 2019 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a dalšie konanie.

3. Okresný súd Michalovce j e p o v i n n y nahradiť obchodnej spoločnosti Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s., trovy právneho zastúpenia v sume 415,51  (slovom štyristopatnasť eur a paťdesiatjeden centov) na účet jej právneho zástupcu, obchodnej spoločnosti Majerník & Miháliková, s. r. o., IO 47 232 200, Cukrová 14, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d  o v o d n e n i e :

I.

Sťaznostna argumentácia a priebeh konania po prijatí sťaznosti na dalšie konanie

1. ústavný súd uznesením č. k. III. S 144/2020-12 z 15. apríla 2020 prijal na dalšie konanie ústavnú sťaznost obchodnej spoločnosti Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s., IO 00 151 700, Dostojevského rad 4, Bratislava (dalej len „sťazovateľka“), vo veci namietaného porušená jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy Slovenskej republiky (dalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (dalej len „dohovor“) a práva na ochranu majetku podľa l. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (dalej len „dodatkový protokol“) uznesením Okresného súdu Michalovce (dalej len „okresný súd“) . k. 11 C 121/2011-522 zo 14. mája 2019 a jeho postupom.

2. Z ústavnej sťaznosti a jej príloh vyplýva, že rozsudkom okresného súdu č. k. 11 C 121/2011-388 z 2. marca 2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 9 Co 237/2017 z 27. júna 2018 bol žalobkyni [REDACTED] priznaný nárok na náhradu škody na zdraví v sume 107 261,50  voči [REDACTED] ako žalovanému v 1. rade a sťazovateľke ako žalovanej v 2. rade, v prevyšujúcej časti bola žaloba zamietnutá

a žalobkyni bol voči žalovanému v 1. rade a sťažovateľke ako žalovanej v 2. rade priznaný nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie v plnom rozsahu. Náhrada trov odvolacieho konania nebola stranám sporu priznaná.

3. O výške náhrady trov konania rozhodol okresný súd uznesením č. k. 11 C 121/2011-492 z 11. októbra 2018, ktoré vydal vyšší súdny úradník (ďalej len „uznesenie vyššieho súdneho úradníka“), tak, že žalovaného v 1. rade a sťažovateľku zaviazal spoločne a nerozdielne nahradiť žalobkyni trovy konania v sume 10 688,42 €. V odôvodnení okrem iného konštatoval, že právny zástupca žalobkyne vyčíslil náhradu trov konania za 22 úkonov právnej služby vrátane režijného paušálu, celkovo v sume 16 570,56 €. Tiež uviedol: „... *Súd posúdil účelnosť a správnosť vyčíslených trov zohľadňujúc ustanovenie § 251 CSP a uložil neúspešným žalovaným povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť žalobkyni trovy konania v celkovej sume 10.688,42 €, keďže žalobkyni bola priznaná náhrada trov konania v plnom rozsahu z prisúdenej sumy, t.j. zo sumy 107.261,50 €. Trovy konania pozostávajú z trov právneho zastúpenia pri základnej sadzbe tarifnej odmeny za 1 úkon právnej služby 639,01 € (z prisúdenej sumy)...*“ Náhradu trov konania súd priznal za 18 úkonov právnej služby vrátane režijného paušálu. Náhradu trov konania za zvyšné štyri žalobkyňou špecifikované úkony právnej služby nepriznal, a to ani k nim prináležiaci režijný paušál.

4. Proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka podala sťažovateľka sťažnosť. Namietala, že súd čiastočne nesprávne určil tarifnú odmenu advokáta pri 8 úkonoch právnej služby, pretože až do pripustenia zmeny žaloby rozhodnutím konajúceho súdu, t. j. do 18. septembra 2013, bola predmetom konania suma pôvodne žalovaná, t. j. uplatnená žalobou 1. decembra 2005, a to 91 849,23 € (2 767 050 Sk). Preto okresným súdom určená tarifná odmena advokáta v sume 639,01 € za jeden úkon právnej služby vykonaný od prevzatia veci do 18. septembra 2013 (úkony v napadnutom uznesení na strane 5 označené poradovým číslom 1 až 8) nie je správna, keďže je určená z prisúdenej sumy 107 261,50 €. Vytýkala tiež neúčelnosť trov spojených s určitými úkonmi právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom z 1. marca 2011, účasť na pojednávaní 23. septembra 2011, účasť na pojednávaní 8. marca 2013, porady s klientom 20. marca 2012, 8. marca 2013, 21. januára 2014, 29. apríla 2014, 31. januára 2017, podanie

na súde – vyjadrenie k znaleckému posudku 18. januára 2016, podanie na súde – vyjadrenie k doplneniu znaleckého posudku 3. októbra 2016 vrátane režijných paušálov súvisiacich s týmito úkonmi). Z uvedených dôvodov sa domáhala zrušenia alternatívne zmeny uznesenia vyššieho súdneho úradníka.

5. Okresný súd uznesením č. k. 11 C 121/2011-522 zo 14. mája 2019 vydaným sudkyňou (ďalej len „napadnuté uznesenie“) zmenil uznesenie vyššieho súdneho úradníka tak, že žalovaný v 1. rade a sťažovateľka ako žalovaná v 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť žalobkyni trovy konania v sume 10 346,81 €. Okresný súd námietky sťažovateľky týkajúce sa nesprávneho určenia tarifnej odmeny nepovažoval za dôvodné. Stotožnil sa s námietkou sťažovateľky, pokiaľ ide o neúčelnosť trov súvisiacich s úkonom právnej služby (vrátane režijného paušálu), a to prevzatím a prípravou zastúpenia vrátane prvej porady s klientom z 1. marca 2011, za sčasti dôvodnú vyhodnotil aj námietku týkajúcu sa náhrady za úkon právnej služby – účasť na pojednávaní konanom 23. septembra 2011, a to tak, že za tento úkon neprináleží žalobkyni odmena vo výške celej základnej sadzby tarifnej odmeny, ale vo výške jednej štvrtiny z tejto základnej sadzby tarifnej odmeny. Za sčasti dôvodnú považoval tiež námietku týkajúcu sa náhrady za úkon právnej služby – účasť na pojednávaní 8. marca 2013 (vrátane režijného paušálu), keďže žalobkyni neprináleží za tento úkon odmena vo výške celej základnej sadzby tarifnej odmeny, ale vo výške jednej štvrtiny. Ostatné námietky vyhodnotil ako nedôvodné. Náhradu trov právneho zastúpenia tak priznal za celkovo 17 úkonov právnej služby, ktoré exaktne zrekapituloval.

6. Okresný súd tiež uviedol, že „*právny zástupca žalobkyne potom čo mu súd zaslal sťažnosť žalovaného v 2. rade na vyjadrenie podaním doručeným súdu 3.12.2018 vyčíslil náhradu za cestovné a stratu času v celkovej sume 1.800,93 €..*

Súd po preskúmaní priznal žalobkyni náhradu za cestovné a stratu času spolu v sume 1.263,33 € v súvislosti s účasťou právneho zástupcu žalobkyne na pojednávaniach na súde prvej inštancie v dňoch 23.09.2011, 20.03.2012, 4.05.2012, 8.03.2013, 21.01.2014, 29.04.2014, 13.12.2016 a 31.01.2017...

Spolu odmena advokáta predstavuje sumu 9.083,48 € (8.946,13 + 137,35). Po pripočítaní sumy cestovného a náhrady za stratu času v celkovej sume 1.263,33 €

žalobkyni priznal súd trovy konania v celkovej sume 10.346,81 € (oproti pôvodne priznanej sume 10.688,42 €, menej o 341,61 €).“

7. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti argumentuje: «Žalobkyňa sťažnosť proti Uzneseniu o výške náhrady trov konania nepodala. Okresný súd Michalovce prípisom zo dňa 13.12.2018 doručil žalobkyni sťažnosť Sťažovateľky spolu s výzvou, aby sa k sťažnosti vyjadrila. Žalobkyňa sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu k sťažnosti Sťažovateľky nevyjadrila. Jej právny zástupca však doručil súdu dňa 31.12.2018 podanie označené ako *Vyčíslenie trov konania*, v ktorom uviedol, že „[...] si dodatočne uplatňujem náhradu cestovných výdavkov a stratu času“, a to v celkovej výške 1 800,93 EUR. Žalobkyňa si tieto trovy pred vydaním Uznesenia o výške náhrady trov konania nikdy nevyčísliła.

Súd... žiadnym spôsobom nevzal do úvahy a v odôvodnení Napadnutého uznesenia sa nevysporiadal s tým, že výška týchto trov bola uplatnená a preukázaná dodatočne až po tom, ako o výške náhrady trov konania už bolo vyšším súdnym úradníkom rozhodnuté.

CSP *expressis verbis* nestanovuje stranám povinnosť špecifikovať a preukázať uplatňované trovy (ďalej tiež „vyčísliť trovy“). Z tohto dôvodu nestanovuje ani žiadnu lehotu na vyčíslenie trov ani následok nevyčíslenia trov. Je vo vlastnom záujme strany, ktorá si uplatňuje náhradu trov konania, a je len vecou jej procesnej aktivity a iniciatívy, aby vyčísliła súdu najmä tie trovy konania, ktoré nevyplývajú zo súdneho spisu; typicky sú to najmä cestovné výdavky, strata času alebo úkony právnej služby, ktoré nevyplývajú zo spisu (napr. porady s klientom).

Z § 262 ods. 2 CSP v spojení s čl. 8, čl. 11 ods. 4 a čl.17 CSP spoľahlivo vyplýva, že sa nahrádzajú len tie trovy konania, ktoré sú sudu známe do momentu, keď o výške náhrady trov konania rozhodne vyšší súdny úradník uznesením.

Súd teda nemá prihliadať na tie trovy konania, ktoré si strana vyčísli až vo fáze rozhodovania o sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka podľa § 262 ods. 2 CSP, a ich náhradu nemá priznať. Sťažnosť proti uzneseniu o výške náhrady trov konania slúži ako prostriedok procesnej obrany (viď bod 47. nižšie) strany, ktorá ho využila, na nápravu nesprávne (nezákonne) priznanej výšky náhrad trov konania. Sťažnosť by

nemala slúžiť na to, aby strana opomenúvšia vyčíslil' trovy konania do uznesenia podľa § 262 ods. 2 CSP, napravila svoj nedostatok aktivity...

... spravodlivému usporiadaniu procesného vzťahu zodpovedá jedine taký výklad, podľa ktorého nie je v zásade možné uvádzať nové skutočnosti ohľadom trov konania v konaní o sťažnosti proti uzneseniu podľa 262 ods. 2 CSP, ibaže by išlo o trovy konania tej strany, ktorá podala sťažnosť, a v predchádzajúcom konaní by ich bez svojej viny nemohla vyčíslil'.

Ak Okresný súd Michalovce v Napadnutom uznesení priznal žalobkyni náhradu cestovných výdavkov a náhradu za stratu času v celkovej výške 1 263,33 EUR v situácii, keď (i) žalobkyňa si tieto trovy nevyčíslila do vydania Uznesenia o výške náhrady trov konania, (ii) žalobkyňa sama nepodala sťažnosť voči Uzneseniu o výške náhrady trov konania, (iii) žalobkyňa ich vyčíslila len ako reakciu na súdom zaslanú sťažnosť, priznanie náhrady týchto trov konania v Napadnutom uznesení sa opiera o svojvoľný výklad § 262 ods. 2 CSP v spojení ustanoveniami § 239 CSP a nasl. o konaní o sťažnosti, ktorý zásadne popiera účel a význam týchto ustanovení (vid' body 45. a 46. vyššie). Týmto došlo k porušeniu základného práva Sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy.

Sťažovateľka má za to, že pokiaľ by aj nebola v ústavnom napätí taká interpretácia § 262 ods. 2 CSP a ustanovení § 239 CSP o sťažnosti, podľa ktorej by všeobecný súd mohol priznať náhradu trov konania nevyčíslenú pred momentom vydania uznesenia podľa § 262 ods. 2 vyšším súdnym úradníkom ale vyčíslenú až dodatočne, Okresný súd Michalovce bol povinný takúto svoju interpretáciu uvedených ustanovení riadne odôvodniť. Okresný súd Michalovce však žiadnym spôsobom nechal do úvahy a v odôvodnení Napadnutého uznesenia sa nijako nevysporiadal s tým, že výška týchto trov bola síce vyčíslená a zdokumentovaná, ale až dodatočne, po tom, ako o výške náhrady trov konania už bolo vyšším súdnym úradníkom rozhodnuté; týmto došlo k zásahu do práva Sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy.

Tiež, vo vyššie uvedenom prípade bol Okresný súd Michalovce povinný zaslať podanie právneho zástupcu žalobkyne, ktorým si dodatočne vyčíslil cestovné náklady a náhradu za stratu času, na vyjadrenie Sťažovateľke, aby sa k nemu mohla vyjadriť. Pokiaľ tak Okresný súd Michalovce neurobil, svojím postupom a Napadnutým uznesením porušil

zásadu rovnosti zbraní a kontradiktórnosti a tým základné právo Sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy.

V dôsledku Napadnutého uznesenia bola Sťažovateľka povinná zaplatiť 1 263,33 EUR, čím došlo k zníženiu jej majetku, a teda došlo k zásahu aj do jej práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru.»

8. Z uvedených dôvodov sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie jej práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením a postupom okresného súdu, napadnuté uznesenie zrušil, vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a sťažovateľke priznal náhradu trov konania.

9. K prijatej sťažnosti sa vyjadril predseda okresného súdu podaním sp. zn. 1 SprV 250/2020 z 11. mája 2020, v ktorom okrem iného uviedol: *„Poukazujeme na skutočnosť, že v danom prípade ide o častý aplikačný problém v súdnej praxi, keď sa v rámci sťažnostného konania žiadajú ďalšie trovy konania nevyčíslené do rozhodnutia súdu. Je nepochybné, že žalobkyňa vo veci 11C/121/2011 sťažnosť proti uzneseniu o priznanej výške trov konania nepodala, a že až v rámci sťažnostného konania si uplatnila ďalšie trovy, ktoré jej boli priznané. Išlo však o trovy konania, na ktoré má žalobkyňa právo, pretože cestovné výdavky a strata času jej právneho zástupcu sú súčasťou práva na náhradu trov právneho zastúpenia (§15 písm. a),b, § 16, § 17 vyhl. č 644/2004 Z.z.).*

Je iba v kompetencii Ústavného súdu Slovenskej republiky posúdiť, či namietaným postupom súdu prvej inštancie došlo k tak závažnému zásahu do práv žalovaného v 2. rade (sťažovateľa), že bolo porušené jeho základné právo...“

10. Zúčastnené osoby ([REDACTED] a [REDACTED]) sa k ústavnej sťažnosti v lehote určenej ústavným súdom nevyjadrili.

11. Ústavný súd vyjadrenie okresného súdu zaslal 27. mája 2020 sťažovateľke a umožnil jej zaujať k nemu stanovisko. Zároveň ju požiadal o oznámenie, či súhlasí s upustením od ústneho pojednávania s tým, že ak sa v stanovenej lehote ku konaniu

ústneho pojednávania nevyjadrí, ústavný súd bude toho názoru, že v danej veci sťažovateľka súhlasí s upustením od ústneho pojednávania.

12. Sťažovateľka v replike k vyjadreniu okresného súdu z 15. júna 2020 uviedla: *„Vychádzajúc zo zaslaného vyjadrenia má Sťažovateľka za to, že aj Okresný súd Michalovce pripúšťa, že napadnutým rozhodnutím mohlo dôjsť k porušeniu základných práv a slobôd Sťažovateľky. Posúdenie, či k nemu skutočne došlo, necháva výlučne na Ústavný súd SR. Sťažovateľka však osobitne poukazuje na tvrdenie Okresného súdu Michalovce, podľa ktorého návrhy na priznanie náhrady trov konania, ktoré boli vyčíslené následne po vydaní rozhodnutia súdu o výške náhrady trov konania, predstavujú v praxi všeobecných súdov častý aplikačný problém. S ohľadom na toto tvrdenie Okresného súdu Michalovce má Sťažovateľka za to, že rozhodnutie o tejto ústavnej sťažnosti presahuje rámec individuálneho sporu a je spôsobilé ovplyvniť rozhodovaciu prax všeobecných súdov.“*

Zároveň vyjadrila súhlas s upustením od ústneho pojednávania vo veci.

13. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania v danej veci, pretože po oboznámení sa s vyjadrením účastníkov dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

14. Vec napadla ústavnému súdu 2. júla 2019 a v súlade s pravidlami rozdeľovania vecí, ktoré v období od 17. februára 2019 do 16. októbra 2019 neboli sudcom spravodajcom pridelené, vec sťažovateľky spadala do kategórie zostávajúcich vecí, ktoré mali byť prerozdeľované po vymenovaní ďalších sudcov ústavného súdu. Po vymenovaní ďalších sudcov ústavného súdu (10. októbra 2019) v súlade s čl. X bodom 5 písm. c) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 schváleného 16. októbra 2019 bola vec sťažovateľky prerozdelená náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov a pridelená sudcovi spravodajcovi Martinovi Vernarskému. V zmysle čl. II bodov 3 a 5 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 v znení dodatku č. 1 schváleného 27. mája 2020 je na konanie vo veci príslušný senát

ústavného súdu v zložení Martin Vernarský (predseda senátu) a sudcovia Ivan Fiačan a Peter Straka.

II.

Relevantná právna úprava

15. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

16. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

17. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

18. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

19. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

20. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

21. Podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou

verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

22. Podľa § 133 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, v náleze uvedie, ktoré základné práva a slobody boli porušené, ktoré ustanovenia ústavy, ústavného zákona alebo medzinárodnej zmluvy boli porušené a akým právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené základné práva a slobody.

23. Podľa § 133 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde ústavný súd zruší rozhodnutie alebo opatrenie, ktorým boli porušené základné práva a slobody sťažovateľa.

24. Podľa § 133 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže vrátiť vec na ďalšie konanie.

25. Podľa § 239 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“ alebo „Civilný sporový poriadok“) proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť.

26. Podľa § 245 CSP v sťažnosti možno uvádzať nové skutočnosti a dôkazy, ak je to so zreteľom na povahu a okolnosti sporu možné a účelné.

27. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

28. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

29. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

30. Podľa čl. 2 ods. 1 CSP ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty.

31. Podľa čl. 9 CSP strany sporu majú právo sa oboznámiť s vyjadreniami, návrhmi a dôkazmi protistrany a môžu k nim vyjadriť svoje stanovisko v rozsahu, ktorý určí zákon.

III.

Právne posúdenie vecí ústavným súdom

32. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky, že ide o svojvoľný výklad § 262 ods. 2 CSP v spojení s § 239 a nasledujúcich CSP, ak okresný súd priznal žalobkyni náhradu cestovných výdavkov a náhradu za stratu času v celkovej sume 1 263,33 € v situácii, keď si žalobkyňa tieto trovy nevyčísliła do vydania uznesenia vyššieho súdneho úradníka, žalobkyňa sama nepodala sťažnosť proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka a predmetné trovy vyčísliła len ako reakciu na súdom zaslanú sťažnosť sťažovateľky. Okresný súd nezaslal dodatočné vyčíslenie trov žalobkyne sťažovateľke na vyjadrenie, čím porušil zásadu rovnosti zbraní a zásadu kontradiktórnosti.

33. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97). Z tohto vyplýva, že právne východiská, na základe ktorých ústavný súd preskúmava, či došlo k ich porušeniu, sú vo vzťahu k obom označeným právam v zásade identické (IV. ÚS 147/08).

34. Obsah práva na súdnu a inú právnu ochranu nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov a iných orgánov.

35. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy

o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

36. Rozhodovanie o náhrade trov konania je integrálnou súčasťou súdneho konania, a preto všeobecný súd pri poskytovaní súdnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 ústavy môže rozhodnutím, ako aj postupom predchádzajúcim jeho vydaniu, ktorý nie je v súlade so zákonom (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy), porušiť základné právo účastníka konania na súdnu ochranu (obdobne II. ÚS 56/05). Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je *ratione materiae* aj právo na rozhodnutie o trovách konania, resp. o náhrade trov konania v súlade so zákonom (Robins c. Spojené kráľovstvo z 23. 9. 1997).

37. V prípadoch, keď sťažovatelia namietajú porušenie svojich ústavou garantovaných práv rozhodnutím všeobecného súdu týkajúcim sa náhrady trov konania, je ústavný súd vo svojej doterajšej judikatúre zdržanlivý, keďže problematika trov konania má vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi akcesorickú povahu, a preto k zrušeniu napadnutého výroku o trovách konania pristupuje iba výnimočne, napr. keď zistí, že v posudzovanej veci došlo k extrémnemu zásahu do základného práva na súdnu ochranu (spravodlivý proces), alebo ak zistí, že zároveň došlo k neprípustnému zásahu aj do iného základného práva (porovnaj m. m. II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 40/2011).

38. Na druhej strane ústavný súd pripomína judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) definujúcu obsah princípu rovnosti zbraní požiadavkou, aby každej procesnej strane bola daná primeraná možnosť predniesť svoju záležitosť za podmienok, ktoré ju nestavajú do podstatne nevýhodnejšej situácie, než v ktorej je

protistrana. Právo na kontradiktórne konanie znamená, že procesné strany musia dostať príležitosť nielen predložiť všetky dôkazy potrebné na to, aby ich návrh uspel, ale i zoznámiť sa so všetkými ďalšími dôkazmi a pripomienkami, ktoré boli predložené s cieľom ovplyvniť rozhodnutie súdu a vyjadriť sa k nim (rozsudok ESLP zo 4. 6. 2002 vo veci Komanický proti Slovenskej republike, body 45 a 46, rozsudok ESLP z 13. 1. 2015 vo veci Trančíková proti Slovenskej republike). Inými slovami, z princípu kontradiktórnosti konania vyplýva, že samotný účastník konania musí mať možnosť posúdiť, či a do akej miery je písomné vyjadrenie odporcu (protistrany v súdnom konaní) právne významné, či obsahuje také skutkové a právne dôvody, na ktoré je potrebné z jeho strany reagovať alebo inak je vhodné sa k nemu vyjadriť, v dôsledku čoho je teda len na účastníkovi konania, aby sám posúdil, či určité stanovisko k vyjadreniu protistrany vyžaduje komentár z jeho strany (rozsudok ESLP z 18. 2. 1997 vo veci Niderost-Huber proti Švajčiarsku, sťažnosť č. 18990/91, body 27 a 29, rozsudok ESLP z 13. 1. 2015 vo veci Trančíková proti Slovenskej republike), a pritom nezáleží, aký je jeho skutočný účinok na súdne rozhodnutie (rozsudok ESLP z 31. 5. 2001 vo veci K. S. proti Fínsku, rozsudok ESLP z 28. 6. 2001 vo veci F. R. proti Švajčiarsku). Inak povedané, požiadavka „kontradiktórnosti konania“ sa v judikatúre ESLP chápe skôr formálne, t. j. z jej hľadiska v podstate nezáleží alebo len málo záleží na skutočnom obsahu a význame informácie alebo argumentov predložených súdu vrátane ich samotného dopadu na rozhodnutie súdu/orgánu verejnej moci.

39. Osobitne vo vzťahu k súdnej veci sťažovateľky ústavný súd konštatuje, že ESLP už v minulosti riešil obdobné prípady, kde bolo namietané porušenie zásady kontradiktórnosti z dôvodu, že odvolací súd neposlal odvolanie (v našom právnom poriadku sťažnosť, pozn.) proti výroku o trovách konania protistrane (rozsudok ESLP zo 6. 2. 2001 vo veci Beer proti Rakúsku, č. 30428/96, body 18 – 21, rozsudok ESLP zo 7. 1. 2005 vo veci Baumann proti Rakúsku, č. 76809/01, bod 48), pričom dospel k záveru o porušení tejto zásady a zároveň aj k porušeniu čl. 6 ods. 1 dohovoru.

40. K sťažnostnej námietke o nedoručení podania žalobkyne z 28. decembra 2018, ktorým táto dodatočne vyčíslila svoje trovy pozostávajúce z cestovného a náhrady straty času, sťažovateľke, ústavný súd pripomína svoje skoršie rozhodnutie vo veci sp. zn.

III. ÚS 220/2018. V ňom práve na podklade rekapitulovanej judikatúry ESLP konštatoval, že princíp kontradiktórnosti nachádza uplatnenie aj v konaní o sťažnosti podľa § 239 a nasledujúcich CSP, pričom pristúpil k vysloveniu porušenia práv, ku ktorému došlo tým spôsobom, že všeobecný súd takúto sťažnosť nedoručil na vyjadrenie protistrane.

41. Ustanovenia § 239 a nasledujúce CSP o sťažnosti explicitne nezakotvujú povinnosť súdu doručiť sťažnosť, prípadné vyjadrenie k sťažnosti alebo iné podanie učené v priebehu konania o sťažnosti sťažovateľovi či protistrane, ani povinnosť umožniť stranám vyjadriť sa k takýmto podaniam. Absencia výslovnej právnej úpravy týkajúcej sa potreby vytvorenia priestoru sporovým stranám na oboznámenie sa s podaniami protistrany a možnosti vyjadriť sa však automaticky neznamená, že v sťažnostnom konaní sa princíp kontradiktórnosti neuplatňuje.

42. Pokiaľ ide o dôsledky opomenutia súdu doručiť vyjadrenie k sťažnosti, prípadne iné podanie učené v priebehu konania o sťažnosti, sťažovateľovi či protistrane, z ústavnoprávneho hľadiska tu ústavný súd poukazuje na to, že takéto pochybenie v postupe súdu nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie dosahujúce ústavnoprávny rozmer, ale je potrebné vyhodnotiť ho s ohľadom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu.

43. Pri tomto závere ústavný súd vychádza z povahy sťažnosti ako prostriedku procesnej obrany proti uzneseniam súdu prvej inštancie vydaným súdnym úradníkom. Sťažnosť je v Civilnom sporovom poriadku koncipovaná ako prostriedok nápravy, ktorým sa nepochybne okrem iného sleduje aj naplnenie zásady efektívnosti, hospodárnosti, rýchlosti konania (o sťažnosti rozhoduje sudca toho istého súdu, sťažnosť nemá devolutívny účinok, je možné ňou napadnúť len vymedzenú úzku skupinu rozhodnutí, u ktorých zákonodarca nevzhladol potrebu umožniť ich preskúmanie vyššou inštanciou). Tento záver podporuje i dôvodová správa k Civilnému sporovému poriadku. Sťažnosť nepredstavuje opravný prostriedok (aj keď medzi sťažnosťou a opravnými prostriedkami možno badať určité spoločné črty), akým je odvolanie či dovolanie (ktorými je možné napadnúť rozhodnutia vo veci samej). Preto je namieste pre účely vyslovenia porušenia práv ústavným súdom vyžadovať pri sťažnostnom konaní podľa Civilného sporového poriadku

vyššiu mieru intenzity pochybení, nedostatkov spočívajúcich v konaní či opomenutí porušovateľa (III. ÚS 191/2020).

44. Z obsahu pripojeného spisu okresného súdu sp. zn. 11 C 121/2011 je zrejmé, že vyšší súdny úradník v čase rozhodovania o výške náhrady trov konania nemal k dispozícii vyčíslenie, doklady preukazujúce výšku trov právneho zastúpenia žalobkyne pozostávajúcich z cestovného a náhrady za stratu času. Keďže cestovné a náhrada za stratu času predstavujú také zložky trov konania, ktorých konkrétnu výšku súd nemá možnosť určiť bez aktivity strany, ktorej takéto trovy vznikli, vyšší súdny úradník uznesením žalobkyne priznal náhradu len tých trov konania, ktorých existencia a výška bola zo spisu v čase jeho rozhodovania zrejmá, jednoznačne zistiteľná. Žalobkyňa vyčíslenie trov pozostávajúcich z cestovného a náhrady za stratu času a doklady preukazujúce ich výšku predložila okresnému súdu až 31. decembra 2018, teda až po podaní sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka sťažovateľkou (24. októbra 2018), pričom toto vyčíslenie nebolo sťažovateľke pred rozhodnutím okresného súdu o jej sťažnosti doručené. Sťažovateľka sa tak nemohla oboznámiť so skutočnosťou, že protistrana si uplatňuje náhradu trov vo väčšom rozsahu, než jej priznal okresný súd uznesením vyššieho súdneho úradníka, pričom toto navýšenie pozostáva z ďalších v uznesení vyššieho súdneho úradníka neuvedených položiek. Okresný súd napadnutým uznesením dodatočne vyčíslené trovy pozostávajúce z cestovného a náhrady za stratu času protistrane aj priznal (aj keď nie v plnej výške požadovanej žalobkyňou), je preto nepochybné, že okresný súd pri rozhodovaní o sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka vychádzal aj z podania, o existencii ktorého sťažovateľka pred rozhodnutím o jej sťažnosti nemala vedomosť, ku ktorému nemala možnosť zaujať stanovisko a ktoré v konečnom dôsledku malo na napadnuté uznesenie podstatný vplyv. Takýmto postupom bol okresným súdom porušený princíp kontradiktórnosti vyplývajúci z čl. 9 CSP. Berúc do úvahy popísané okolnosti predmetnej veci, ako aj argumentáciu sťažovateľky obsiahnutú v ústavnej sťažnosti, ústavný súd dospel k záveru, že nesprávnym postupom okresného súdu, ktorý pred rozhodnutím o sťažnosti sťažovateľky tejto nedoručil vyčíslenie cestovného a náhrady za stratu času, ktoré žalobkyňa okresnému súdu predložila v priebehu konania o sťažnosti, došlo k porušeniu sťažovateľkinho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva

na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v miere dosahujúcej ústavnoprávnu intenzitu.

45. Vo vzťahu k námietke o nemožnosti priznať náhradu dodatočne uplatnených trov konania ústavný súd uvádza, že súd podľa Civilného sporového poriadku rozhoduje o náhrade trov konania z úradnej povinnosti, na druhej strane je však potrebné dodať, že uvedené nemožno interpretovať tak, že táto povinnosť súdu je absolútna. Nie je možné v tomto smere opomenúť dispozičnú zásadu, ktorou je ovládané civilné sporové konanie, keď je na strane sporu, aby sama vyvíjala potrebnú aktivitu v záujme docielenia ochrany práv, priznania jej práv súdom v rozsahu, ktorý jej prináleží. Sťažnosť proti rozhodnutiu súdneho úradníka nemôže slúžiť ako prostriedok, ktorým sa má doceliť náprava, resp. zvrátenie následku skoršej procesnej pasivity strany sporu (III. ÚS 191/2020).

46. Ako už ústavný súd uviedol, cestovné a náhrada za stratu času predstavujú také zložky trov konania, ktorých konkrétnu výšku súd nemá možnosť určiť bez adekvátnej procesnej aktivity strany sporu, ktorej takéto trovy vznikli. Za daného stavu je potrebné, aby strana, ktorá sa domáha priznania náhrady trov konania vo výške, ktorá jej prináleží, riadne a včas, teda ešte pred rozhodnutím vyššieho súdneho úradníka o výške náhrady trov konania podľa § 262 ods. 2 CSP, predložila súdu všetky potrebné doklady preukazujúce vznik a výšku trov, ktoré nevyplývajú z obsahu spisu.

47. V predmetnom prípade žalobkyňa proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka sťažnosť ani nepodala a k dodatočnému vyčísleniu trov pozostávajúcich z cestovného a náhrady za stratu času pristúpila až v priebehu konania o sťažnosti sťažovateľky, pričom je zrejmé, že nebyť iniciovania konania o sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka sťažovateľkou, márnym uplynutím lehoty na podanie sťažnosti stranám sporu by uznesenie vyššieho súdneho úradníka nadobudlo právoplatnosť a nebolo by už procesného priestoru pre priznanie dodatočne uplatnenej náhrady trov konania žalobkyni.

48. Ústavný súd konštatuje, že princípu spravodlivosti i v súčasnosti aktuálnym zákonom, v medziach ktorých sa možno domáhať základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy, sa prieči, aby v dôsledku procesnej aktivity sporovej strany, ktorá sa

sťažnosťou podľa § 239 a nasledujúcich CSP domáha nápravy rozhodnutia vyššieho súdneho úradníka, bola dodatočne na základe podania učinенého až v rámci konania o takto podanej sťažnosti priznaná protistrane náhrada trov konania, ktorých výšku táto protistrana opomenula preukázať, a náležite vyčísliť pred rozhodovaním vyššieho súdneho úradníka podľa § 262 ods. 2 CSP, a to za stavu, keď okolnosti veci neindikujú, že by protistrane vo včasnom preukázaní a vyčíslení trov bránila objektívna prekážka. Žalobkyňa mala dostatočný časový priestor na preukázanie a vyčíslenie cestovného, náhrady za stratu času, keďže od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku vo veci samej (30. augusta 2018), ktorým bol žalobkyni okrem iného priznaný nárok na náhradu trov konania, do rozhodovania vyššieho súdneho úradníka o výške náhrady trov, uplynul viac ako mesiac. Žalobkyňa si trovy konania vyčíslila do času rozhodovania vyššieho súdneho úradníka o výške náhrady trov dvakrát, a to podaním z 22. marca 2017 a 11. septembra 2018, pričom však v týchto podaniach si náhradu cestovného a náhradu za stratu času neuplatnila ani nepredložila doklady preukazujúce ich výšku. Navyše, žalobkyňa bola v konaní pred všeobecnými súdmi právne zastúpená advokátom, pričom dodatočne uplatnené trovy pozostávali práve z trov právneho zastúpenia. U advokáta niet dôvodu neuplatniť prezumpciu znalosti právnej úpravy týkajúcej sa náhrady trov konania a odmeny, ktorá mu za poskytnuté služby právnej pomoci prináleží, pričom pri zastupovaní klienta je advokát povinný postupovať s odbornou starostlivosťou, pod ktorou sa okrem iného rozumie to, že dôsledne využíva všetky právne prostriedky a uplatňuje v záujme klienta všetko, čo podľa svojho presvedčenia považuje za prospešné [§ 18 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov].

49. Civilný sporový poriadok síce v súvislosti so sťažnosťou proti uzneseniu súdneho úradníka ráta s uplatnením nových skutočností a dôkazov, avšak len v samotnej sťažnosti (§ 245 CSP), nie v iných, následných podaniach strán sporu. Zároveň vo vzťahu k danej veci je potrebné uviesť, že dodatočne si trovy v priebehu konania o sťažnosti uplatnil subjekt, ktorý sťažnosť proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka ani nepodal, pričom trovy pozostávajúce z cestovného a náhrady za stratu času vznikli pred vydaním uznesenia vyššieho súdneho úradníka a o ich existencii i o okolnostiach determinujúcich ich výšku

mala žalobkyňa (resp. jej právny zástupca) vedomosť už pred vydaním uznesenia vyššieho súdneho úradníka. Napriek tomu však konkretizované trovy pred rozhodovaním vyššieho súdneho úradníka podľa § 262 ods. 2 CSP nepreukázala ani nevyčíslila. Za tohto stavu preto skutočnosti uvádzané v podaní žalobkyne z 28. decembra 2018 ani nemožno považovať za nové, v dôsledku čoho podmienky pre prípadnú aplikáciu § 245 CSP neboli v danej veci zjavne splnené.

50. Z uvedených dôvodov ústavný súd dospel k záveru, že ak okresný súd napadnutým uznesením zaviazal sťažovateľku na náhradu trov konania žalobkyne pozostávajúcich z cestovného a náhrady za stratu času za stavu, keď si žalobkyňa tieto trovy uplatnila až po vydaní uznesenia vyššieho súdneho úradníka v štádiu konania o sťažnosti sťažovateľky, pričom žalobkyňa netvrdila a obsah pripojeného spisu okresného súdu neindikuje, že včasnemu a riadnemu preukázaniu, ako aj uplatneniu náhrady trov jej bránila objektívna prekážka, v rozpore s § 245 CSP, ako aj v rozpore s dispozičnou zásadou zaťažil sťažovateľku povinnosťou náhrady trov konania, čím došlo k porušeniu jej práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

51. Ústavný súd preto vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením (bod 1 výroku nálezu).

52. Sťažovateľka tiež namietala, že napadnutým uznesením došlo k zásahu do jej práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

53. Slovné spojenie „právo na ochranu“, ktoré je použité ústavnou zakotvením základného práva vlastniť majetok (čl. 20 ods. 1 ústavy), implikuje v sebe podľa stabilnej rozhodovacej praxe ústavného súdu aj potrebu minimálnych garancií procesnej povahy, ktoré sú ustanovené priamo v čl. 20 ods. 1 ústavy a ktorých nedodržanie môže mať za následok jeho porušenie popri porušení práva na súdnu a inú ochranu podľa čl. 46 a nasledujúcich ústavy (I. ÚS 23/01, III. ÚS 328/05, III. ÚS 260/07, PL. ÚS 6/2016, I. ÚS 395/2016). Rovnako EŠLP pri rozhodovaní o porušení čl. 1 dodatkového protokolu

hovorí o „*inherent procedural requirements*“ (základných procesných požiadavkách) označeného ustanovenia (napr. rozsudok z 21. 5. 2002 vo veci Jokela v. Fínsko, sťažnosť č. 28856/95).

54. Napadnutým uznesením bolo rozhodnuté o sťažovateľkinej povinnosti hradiť trovy konania, čo nepochybne malo dopad na jej majetok. Vzhľadom na to, že ústavný súd dospel k záveru o porušení procesných práv v dôsledku porušenia princípu rovnosti zbraní a kontradiktórnosti, ako aj na skutočnosť, že napadnuté zmeňujúce uznesenie malo negatívny dopad na jej majetok, ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým uznesením bolo porušené aj právo sťažovateľky na ochranu vlastníctva podľa čl. 1 dodatkového protokolu (bod 1 výroku rozhodnutia).

55. Vychádzajúc z čl. 127 ods. 2 ústavy, vzhľadom na vyhovenie sťažnosti ústavný súd napadnuté uznesenie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (bod 2 výroku nálezu).

56. Po vrátení veci na ďalšie konanie bude úlohou okresného súdu, riadiac sa právnymi názormi ústavného súdu vyslovenými v tomto náleze (§ 134 ods. 1 zákona o ústavnom súde), opätovne rozhodnúť o sťažnosti sťažovateľky podanej proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka, rešpektujúc obsah a zmysel práv, ktorých porušenie bolo ústavným súdom zistené.

IV.

Trovy konania

57. Ústavný súd napokon rozhodol aj o náhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom.

58. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

59. Ústavný súd pri vyčíslení náhrady trov konania vychádzal z § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a) a c), § 16 ods. 3, § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva

spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Ústavný súd konštatuje, že v zmysle už uvedených ustanovení vyhlášky sťažovateľke patrí náhrada trov konania v sume 415,51 €, a to za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2019 (príprava a prevzatie veci a písomné vyhotovenie sťažnosti) v hodnote po 163,33 € vrátane dvoch režijných paušálov v hodnote po 9,80 €, zvýšené o 20 % dane z pridanej hodnoty (69,25 €). Ústavný súd preto priznal sťažovateľke náhradu trov konania v celkovej sume 415,51 €, ktorú je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia (bod 3 výroku nálezu). Náhradu za tretí úkon právnej služby – stanovisko k vyjadreniu okresného súdu doručené ústavnému súdu 15. júna 2020, ústavný súd sťažovateľke nepriznal, pretože obsah doručeného stanoviska nepovažoval za taký, ktorý by prispel k bližšiemu objasneniu posudzovanej veci.

60. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. júna 2020

Martin Vernarský
predseda senátu